

דיון בנושא השוק האפור

ועדת הכלכלה

ד"ר קרנית פלוג, נגידת בנק ישראל

15 ביולי, 2015

- התיווך הפיננסי בישראל
- לקוחות השוק האפור
- הבעיות והסיכונים בשוק האפור
- פתרונות אפשריים

- המערכת הבנקאית
- המערכת הפיננסית החוץ בנקאית (הגופים המוסדיים)
- מערכת מימון חלופית (השוק האפור)
 - נותני שירותי אשראי
 - נותני שירותי מטבע
 - גמ"חים
 - תעשיית הפינטק: P2P, מימון המונים

□ משקי בית ועסקים קטנים אשר המערכת המוסדית סגורה בפניהם, או

כאלו אשר נצלו את מלוא מסגרת האשראי הבנקאית שלהם

- לקוחות מוגבלים

- פושטי רגל

- לקוחות ללא ביטחונות מספיקים

□ אחרים

- לווים שזקוקים לכסף נזיל ומהיר

- לווים המבקשים לקחת הלוואות בדיסקרטיות

□ העדר רגולציה ופיקוח המסדירים את פעילות השוק

- פגיעה בלוויים בהיבט הצרכני
- כניסה של גורמים בלתי לגיטימיים לשוק
 - ריביות נשך
- זליגה של הבעיות למערכת הפיננסית המוסדית
 - ארביטראז' רגולטורי
 - יציבות
- מחסור בנתונים ובמידע על השוק

צמצום השוק האפור על ידי פיתוח מקורות מימון חלופיים מוסדיים

- גידול האשראי הבנקאי למשקי בית ועסקים קטנים
- עידוד הקמת אגודות בנקאיות, בנקים אינטרנטיים
- מתן אשראי למשקי בית ועסקים קטנים על ידי הגופים המוסדיים
- קרנות השקעה בסיוע ובערבות של המדינה

הסדרת הפעילות של גופים לגיטימיים חוץ מוסדיים

- הקמת רגולטור לגופים בשוק זה – הומלץ על ידי משרד המשפטים ובתהליכי יישום
 - טיפול בסיכונים בראייה ארוכת טווח
 - יאפשר גם גיוון מקורות המימון של חברות

מתן כלים לטיפול בהפרות של חוק וסדר ציבורי

- הצעת חוק אשראי הוגן הקובעת סנקציה פלילית על גביית ריבית מעל השיעור שייקבע בחוק

□ יש מקום לשוק מימון חלופי למערכת המוסדית

- נגישות לאשראי
- תחרות

□ חשוב להקים בהקדם מסגרת רגולטורית שתסדיר, תפקח ותאכוף את

החוק והכללים לפעילות שוק המימון החלופי

- יש להתקדם בזהירות בפיתוח מערכות פיננסיות נוספות. התרחבות של פעילות כזו (באמצעות הרחבת מקורות המימון שלו, לדוגמא) ללא הבקורות המתאימות יכולה להביא לנזק חמור למשק

תודה